

kocsit, vadul vágózó hajrába kezdett. Az ajtó úgy csapódott be mögötte, hogy az ajtószárnyak majdnem ollóba fogták a testét. Két tenyérrel esett neki a szemközti falnak, kifújta magát, aztán körülnézett. És kiült az arcára a rémület, mert rájött, hogy nem ő az egyetlen utas a kocsiban, ott volt még ez az üldögélő alak is, aki visszanézett rá, és kíváncsian méregette. A srácban működésbe lépett a reflex, perdült egyet, menekülni szeretett volna. Néhány lépés után már a szerelvény végében volt, ahol belekapaszkodott a hátsó ajtóba. Majd pedig két kézzel kezdte rázni a kilincset – megpróbált kiugrani a szerelvény mögött hagyott fekete semmibe.

Úgy látszik, hasonlítok valakire – gondolta az utas, akire szintén átragadt a pánik, és érezte, hogy a torkában kezd dobogni a szíve. Aztán eszébe jutott valami, amire nem nagyon gondolt az utolsó napokban. New York-i ismerősei mesélték, hogy vannak rossz hírű vonalak, amelyeken expresszjáratok kerülnek el a veszélyesebb állomásokat. Míg az ugyanitt közlekedő lassúbb járatok mindenütt megállnak, és hogy legyen valaki, aki vigyáz a közrendre, a legelső kocsiban egy felfegyverzett rendőr kíséri a szerelvényt. Azt már nem részletezték, hogy mi történik akkor, ha valaki mégis ott felejtje magát valamelyik hátrább lévő kocsiban.

A srác most abbahagyta az ajtó ostromlását, és szembefordult vele. A hátát a vagon falának vetette, megpróbált megállni, látszott azonban, hogy meg-megrándul a teste – a visszafojtott zokogás volt az, ami megpróbált kitörni belőle. A fekete arcon kövér könnycseppek ültek, a két szeme pedig, mint két fénylő reflektor, óriásira tágult, szinte világitott a homályban. Látszott rajta, hogy feladta. És várta, aminek be kellett következnie.

Végre megmozdult az útitársa is. Felállt az ülésről, és úgy keresett magának másik helyet, hogy amikor megint leül, háttal legyen a gyerekeknek. És bár nehezebbre esett, nem fordult vissza többé. Sőt arra gondolt, hogy a következő állomásra érve is ülve marad majd. Legyen könnyű dolga a kölyöknek, ha nekiered.

KORNIS MIHÁLY LEVELE

Tisztelt Szerkesztőség!

Szaniszló Judit úgy döntött, hogy internetes blogján álnéven évek óta publikált szövegeinek egy velem együtt válogatott részével, a szüleitől kapott nevét biggyesztve följük, bekopogtat az Önök – ha szabad, a Ti –, illetve a (hivatalos) magyar irodalom nyilvánosságának ajtaján. Én beszéltem rá. Lehet, hogy rosszul tettem. Mentségeim között szerepeljen, hogy én a harmincadik éve körül járó és az internet blogvilágában már komoly és tartós olvasói figyelemmel kísért szerzőt komoly tehetségnek tartom. 2002 óta írok, de 2004 közepe óta meglehetősen egyenes színvonalon. Nem verset, nem prózát, hanem valamit, blogot, amely körülbelül egy évtizede létezik a magyar elektronikus sajtó amúgy koszos égboltján, holott – szégyenünkre, akik nem vagyunk Heltai Jenők – még jó neve sincs ennek, mármint a blog műfajának, nemhogy kritikája vagy becsülete a magas irodalom szent berkeiben.

Kezdetben csak Nesznek, Neszharisnyának ismertem Szaniszló Juditot, akinek az Öltözz, fül! című képes, szórakoztató szövegládájára, (<http://combfiksz.freeblog.hu>) véletlenül leltem, azután naponta kíváncsian nyitogattam, de még egy évig nem is láttam az életben, csak találgattam, hogy bravúros nyelvi tréfáit a nagy Tandori Dezső vagy Parti Nagy Lajos, netán Garaczi Laci követte-e el.

Jó lenne, ha a blogok bűvárai után (a HVG 2005-ös Goldenblog pályázatának közönségdíját kapta „énblog”-kategóriában) felfedezné őt az off line.... – lám, még ennek a fogalomnak a kifejezésére sincs magyar szó, ha foglalkoznánk vele, előbb-utóbb lenne – magyar irodalom is.

És aztán nemcsak őt, de a hozzá hasonlóan tehetséges, ám a hivatalos magyar irodalom „étlapján” nem szereplő műfajban úttörő, de szerintem irodalomtörténeti jelentőségű anonim szerzők munkásságát is felfedezhetné, valamilyen módon figyelemmel kísérhetné a szakma.

Meg kellene ismertetni a hagyományosan olvasó nagyközönséggel – de talán a kritikus urakkal is – az internet terebélyesedő, komolyodó irodalmát. Meggyőződésem, hogy a tömegek által olvasott magyar *irodalom* jövője új medrének kiásásában munkálkodnak ők. Párat az alkotók közül – Juditon kívül is – a weboldalam, www.kornismihaly.hu nyitólapja menüsorának **vendégoldal** linkjére kattintva megtalálhatnak.

Fedezzétek fel őket!

Juditot azért választottam elsőként, mert konzseniális költőnek érzem.

Különös költőnek, aki naplószerű prózában ír fullasztóan jó verseket, szorongáson Berda József-i (igen) dalokat vagy karkai töredékeket kórházzról és hivatalról, magányról és szexről, pontosabban költeményeket a testi lét borzalmáról, élete teljességgel non-fiction (hol késik már e fogalomra is a magyar szó?) nyersanyagából.

Azzal, hogy most a nevesített publikációt választja – nem elsősorban az én rábeszélésemre, a maga elhatározásából, régóta tervezi, Spiró volt a tanára –, az állását is kockáztatja, és a megélhetését. Azért teszi ezt, mint annyi minden más is, mert alkatilag költő. Ezek már csak ilyenek. Erős nyelvi érzéke van, mint már mondtam, s úgy látom, évről évre fejlődik, pompázatosan nyílik, bátorodik, egyre többet mer. Ebben a legjobb.

De nem azért a kedvencem.

Az első fiatal költő, akinek a költői magatartásáról Petri jutott az eszembe. Ó valami egészen mást csinál, de a legfontosabb értelemben mégis emlékeztet Gyurira. Radikális szeme van a Neszharisnyának. Nem kíméli magát, hanem őli naponta. Hogy is mondjam. Tiszteli az igazságot, vagyis a valóságot, bármilyen előnytelen legyen is annak írásban való rögzítése az ő számára. Persze az nem igaz, azt ne higgyétek el neki, hogy kövér és csúnya volna – két méter valahány centis kétségtelenül; de nem csak ettől szemrevaló teremtés –, de az igaz, hogy annyira életre-halálra hú a szabadságához, akár a családjához, és a hibáihoz, meg a túpontos, öngyűlölő megfigyeléseihez. Úgy szalad blogot írni, ahogyan a villanyárammal telített drótkerítést megcélzó foglyok a lágerekben.

Az ilyen költőt már szeretem.

Акár közli őt a *Holmi* vagy a *Kalligram*, akár nem. Az ilyen költő akkor is az Örökkévaló és illetéknépp az örökkévalóság embere, ha sikere van, meg akkor is, ha nincs. Nem lesz több azzal, ha közlik őt. Ó maga közöl.

Szeretettel ajánlom a figyelmetekbe.

Kornis Mihály